

План
імплементції Директиви 94/22/ЄС Європейського Парламенту та Ради
про умови надання та використання дозволів на пошук, розвідування та
видобуток вуглеводнів

I. Загальна частина.

1. Підстави розроблення плану імплементції.

Підставами для розроблення даного плану є:

1) Статті 279-280, 341 та Додаток XXVII до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода). Статті 279-280 Угоди не підлягають тимчасовому застосуванню. Стаття 341 та Додаток XXVII підлягає тимчасовому застосуванню (за винятком ядерних питань).

Положення Директиви 94/22/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 1994 р. про умови надання та використання дозволів на пошук, розвідування та видобуток вуглеводнів (Офіційний вісник ЄС, L 164, 30 червня 1994 р., с. 3–8) (далі – Директива) *мають бути впроваджені протягом трьох років з дати набрання чинності Угодою, беручи до уваги статті (12) та (13) положень про енергетику, пов'язану з торгівлею Глави 11 «Енергетика, пов'язана з торгівлею» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею».*

2) Пункт 170 Плану заходів з імплементції Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847-р. *Строк виконання, встановлений Планом заходів з імплементції Угоди про асоціацію – серпень 2017 року.*

2. Мета і завдання розроблення плану імплементції.

Метою плану імплементції Директиви є приведення законодавства України у відповідність до її положень та запровадження його на практиці.

Основним завданням є запровадження єдиних правил, які забезпечуватимуть:

рівні умови для отримання дозволів на пошук, розвідування та видобуток вуглеводнів всім організаціям, які мають у своєму розпорядженні необхідні ресурси;

надання зазначених дозволів на підставі об'єктивних, опублікованих критеріїв;

завчасне доведення до відома всіх організацій, які беруть участь у встановлених процедурах усїєї необхідної інформації.

3. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації.

Директива визначає умови надання й використання дозволів на розвідку, дослідження й розробку вуглеводнів. Директива має важливе значення для забезпечення газопостачання й постачання нафтою, оскільки вуглеводні є найважливішими компонентами природного газу й нафти. Гармонізація правил щодо їхньої розвідки й розробки є істотним кроком для підтримки функціонування внутрішнього енергетичного ринку.

Директива також чітко визначає регламентовану процедуру надання надр у користування на конкурсній основі. Слід зазначити, що проектом Кодексу України про надра (нова редакція) також запроваджується конкурсний порядок набуття права на використання надр.

Станом на жовтень 2014 року положення Директиви достатньою мірою враховані в чинному законодавстві України.

В той же час, існують ризики адміністративного характеру, зокрема закладені в частині третій статті 6 цієї Директиви, яка передбачає потенційну можливість передачі державою юридичним особам права на здійснення цілої низки управлінських функцій, зокрема надання документів дозвільного характеру. Такі дії можуть потенційно призвести до обмеження реалізації державою своїх функцій у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, оскільки у разі передачі відповідних дозвільних та управлінських повноважень юридичним особам (незалежно від форми власності і підпорядкування) державні органи не зможуть в повній мірі забезпечувати поєднання регуляторних та контролюючих функцій, яке є необхідним для ефективного управління геологічною галуззю.

4. Головний виконавець та співвиконавці.

Головним виконавцем заходів з імплементації положень Директиви є Міністерство екології та природних ресурсів, яке забезпечує реалізацію державної політики у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, а також забезпечує нормативно-правове регулювання з питань щодо розгляду документів, у межах своєї компетенції видачі, зупинення, анулювання, переоформлення, внесення змін, продовження терміну дії, видачі дублікатів та форм спеціальних дозволів на користування надрами та дозволів на введення родовища або окремого покладу нафти та газу в дослідно-промислому, промислому розробку тощо. Крім того, через Міністра екології та природних ресурсів здійснюється спрямування і координація Державної служби геології та надр.

Держгеонадра України забезпечують реалізацію державної політики у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр і відповідно є другим співвиконавцем вищезазначеного заходу, оскільки саме на цей орган покладено повноваження щодо надання дозволів на геологічне вивчення родовищ корисних копалин, геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислому розробку родовищ корисних копалин, видобування корисних копалин, геологічне вивчення нафтогазоносних надр, у тому числі

дослідно-промислово розробку родовищ з подальшим видобуванням нафти і газу (промисловою розробкою родовищ).

До компетенції Міненерговугілля України належить формування та забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі. Під час реалізації цієї функції Міненерговугілля узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та в установленому порядку вносить їх на розгляд Президентів України та Кабінету Міністрів України.

Участь у імплементації Директиви НАК «Надра України» та НАК «Нафтогаз України» за згодою є необхідною з точки зору надання відповідних пропозицій допоміжного, геолого-технічного характеру, оскільки зазначені компанії не є суб'єктами нормотворення і не зможуть повною мірою забезпечити процедуру розроблення, погодження та супроводження відповідних проектів нормативно-правових актів до моменту їх прийняття. Проте, при розробленні відповідних пропозицій до актів чинного законодавства їх залучення матиме вагомий практичний зміст.

II. Заходи плану імплементації Директиви 94/22/ЄС Європейського Парламенту та Ради про умови надання та використання дозволів на пошук, розвідування та видобуток вуглеводнів

№	Зміст заходів	Виконавці	Строк	Програми та/або проекти допомоги ЄС, інших донорів	Індикатор виконання
1	2	3	4	5	6
Основне завдання 1: <i>Запровадження єдиних правил, які забезпечуватимуть: рівні умови для отримання дозволів на пошук, розвідування та видобуток вуглеводнів всім організаціям, які мають у своєму розпорядженні необхідні ресурси; надання зазначених дозволів на підставі об'єктивних, опублікованих критеріїв; завчасне доведення до відома всіх організацій, які беруть участь у встановлених процедурах, усієї необхідної інформації (ст. ст. 1-6 Директиви)</i>					
1.1. Нормотворчі заходи					
	1.1.1. Розроблення проекту нової редакції Кодексу України про надра (<i>запровадження переходу від чинної системи отримання спецдозволів на користування надрами (як документів дозвільного характеру) до укладення договорів про використання надр, тобто фактично запроваджується інститут угод, що носить цивільно-правовий характер</i>)	Держгеонадра Мінприроди	2015-2016 рр.	-	Прийняття Кодексу у новій редакції
	1.1.2. Розроблення проекту постанови Кабінету Міністрів України, якою встановлюватиметься новий порядок надання надр у користування (<i>деталізована процедура укладення договорів про використання надр, умови їх</i>	Держгеонадра Мінприроди	2017 р.	-	Прийняття постанови

<p><i>укладення, розірвання, створення усіх необхідних умов для забезпечення реалізації державою та надрокористувачами свої прав відповідно до вимог чинного законодавства, з урахуванням всіх переваг діючих постанов Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 «Про затвердження Порядку надання надр у користування» та від 30.05.2011 № 594 «Про затвердження Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами»)</i></p>				
<p>1.1.3. Розроблення проекту постанови Кабінету Міністрів України щодо особливостей провадження державного геологічного контролю під час здійснення суб'єктами господарювання діяльності у сфері надрокористування (підстави, види та органи, що мають здійснювати державний контроль під час контрольних-наглядових заходів за дотриманням законодавства у сфері надрокористування за умови його провадження на підставі договорів про використання надр)</p>	<p>Держгеонадра Мінприроди</p>	<p>2017 р.</p>	<p>-</p>	<p>Прийняття постанови</p>
<p>1.2. Інституційні заходи</p>				
<p>1.2.1. Вдосконалення інституційної структури, що відповідає новому порядку надання надр у</p>	<p>Держгеонадра Мінприроди</p>	<p>2017 р.</p>	<p>-</p>	<p>Забезпечення ефективного функціонування процедури надання надр у користування</p>

користування з урахуванням вимог Директиви				
1.3. Організаційні заходи				
1.3.1. Підготовка матеріалів для тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів з питань порядку надання надр у користування для заінтересованих сторін	Держгеонадра Мінприроди інші заінтересовані органи	2017 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Публікація матеріалів для тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів
1.4. Координаційні заходи				
1.4.1. Проведення тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів з питань нового порядку надання надр у користування для співробітників компетентних й контролюючих органів на місцях	Держгеонадра Мінприроди інші заінтересовані органи	2016-2017 рр.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Підвищення обізнаності співробітників компетентних й контролюючих органів на місцях
1.5. Спільні заходи				
1.5.1. Проведення тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів з питань нового порядку надання надр у користування для зацікавлених сторін (суб'єктів господарювання, громадськості тощо)	Держгеонадра Мінприроди інші заінтересовані сторони	2016-2017 рр.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Підвищення обізнаності зацікавлених сторін (суб'єктів господарювання, громадськості тощо)